

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DWM-WUM.055.6.2025.MH
Warszawa, 15 września 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 11777

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Poseł na Sejm RP Pani Marty Stożek w sprawie zmian w katalogu dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego przy rekrutacji na studia.

Szanowna Pani Poseł,

w odpowiedzi na Pani interpelację w sprawie zmian w katalogu dokumentów potwierdzających znajomość języka polskiego przy rekrutacji na studia, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

1. [Do MNiSW] Jakie było uzasadnienie wykreślenia z katalogu dokumentów matury z języka polskiego jako dowodu znajomości języka?

Zgodnie z art. 70 ust. 5a-5d ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), dalej: „ustawa PSWN”, wymóg przedstawienia w toku rekrutacji na studia dokumentu, który poświadcza znajomość języka wykładowego na poziomie biegłości językowej nie niższym niż B2 dotyczy cudzoziemców, którzy ubiegają się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie oraz studia drugiego stopnia na podstawie dokumentu wydanego za granicą. *A contrario* przepisy te nie przewidują obowiązku przeprowadzenia weryfikacji znajomości języka wykładowego w przypadku gdy dokumentem, na podstawie którego cudzoziemiec ubiega się o przyjęcie na studia jest świadectwo dojrzałości lub dyplom ukończenia studiów uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej.

W konsekwencji – rozporządzenie określa rodzaje dokumentów poświadczających znajomość języka polskiego albo języka obcego, w którym odbywa się kształcenie na studiach na określonym kierunku, poziomie i profilu, na poziomie biegłości językowej nie niższym niż B2, przez cudzoziemca, niebędącego obywatelem UE w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o *wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin* (Dz.U. z 2024 r. poz. 633 i 1688 oraz z 2025 r. poz. 619), ubiegającego się o przyjęcie na te studia na podstawie dokumentu wydanego za granicą.

Reasumując, ustawa PSWN nie nakłada obowiązku przedstawiania przez cudzoziemców, którzy ukończyli szkołę średnią w Polsce oraz posiadają świadectwo maturalne, wydane przez polską szkołę średnią, dodatkowego dokumentu poświadczającego znajomość języka polskiego.

W kwestii świadectw szkół z polskim językiem nauczania za granicą należy zauważyć, że świadectwa potwierdzające ukończenie szkół, objęte są regulacjami ustawy z dnia 7 października 1999 r. o języku polskim (Dz. U. z 2024 r. poz. 1556 oraz z 2025 r. poz. 622), dalej „ustawa o języku polskim”. Zgodnie z art. 11a ust. 4 tej ustawy cudzoziemiec lub obywatel polski na stałe zamieszkały za granicą, który ukończył szkołę wymienioną w art. 11a ust. 4 pkt 2 lit. c – może otrzymać, na wniosek, certyfikat znajomości języka polskiego wydawany przez Państwową Komisję do spraw Poświadczania Znajomości Języka Polskiego jako Obcego bez konieczności zdania egzaminu. W myśl natomiast art. 11a ust. 7 pkt 3 osobie, która ukończyła taką szkołę wydaje się certyfikat poświadczający znajomość języka polskiego jako obcego na poziomie biegłości językowej B1. Należy zatem przyjąć, że mocą powyższych przepisów ustawodawca przesądził, że osoba, która ukończyła szkołę wskazaną w art. 11a ust. 4 pkt 2 lit. c–e ustawy o języku polskim, posiada znajomość języka polskiego jako obcego na poziomie biegłości językowej B1. W związku z tym świadectwo ukończenia takiej szkoły nie mogło zostać ujęte w rozporządzeniu, które, zgodnie z upoważnieniem ustawowym, ma określać rodzaje dokumentów poświadczających znajomość języka, w którym odbywa się kształcenie na studiach na poziomie biegłości językowej nie niższym niż B2.

2. [Do MNiSW i MSZ] Czy Ministerstwo planuje wprowadzenie okresu przejściowego lub rozwiązań łagodzących skutki tej zmiany dla kandydatów w tegorocznej rekrutacji?

Przebieg procesu legislacyjnego związanego z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 30 lipca 2025 r. w sprawie rodzajów dokumentów poświadczających znajomość języka, w którym odbywa się kształcenie na studiach (Dz. U. poz. 1045), dalej „rozporządzenie”, można było śledzić na stronie Rządowego Centrum Legislacji (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12397850>). Warto wskazać, że w dniu 16 maja 2025 r. projekt rozporządzenia został skierowany do uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych z terminem wyznaczonym na zgłaszanie uwag do 26 maja 2025 r. Do projektu wpłynęło przeszło 50 uwag (często wykluczających się wzajemnie) od ponad 20 podmiotów. Wszystkie uwagi i stanowiska są publicznie dostępne na stronie RCL. Pragnę nadmienić, że Minister Spraw Zagranicznych zgłosił uwagi o zasadniczym charakterze dopiero w dniu 18 czerwca 2025 r. W tych okolicznościach wydanie rozporządzenia przed dniem 1 lipca 2025 r. było niemożliwe. Ostateczna treść rozporządzenia została zdeterminowana ustaleniami Stałego Komitetu Rady Ministrów. Projekt był przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Komitetu w dniu 24 lipca 2025 r. Termin wydania rozporządzenia został zatem uwarunkowany powyższymi okolicznościami.

Wprowadzenie okresu przejściowego w rozporządzeniu nie było możliwe bowiem stałoby w sprzeczności z założeniami ustawy z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu wyeliminowania nieprawidłowości w systemie wizowym Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 622), dalej: „ustawa wizowa”. Zgodnie z tą ustawą przepisy określające uprawnienia i obowiązki uczelni m.in. w zakresie sprawdzania znajomości języka wykładowego na poziomie B2 weszły w życie 1 lipca 2025 r. a co za tym idzie objęty rok akademicki 2025/2026.

3. [Do MNiSW] Czy rozważane jest umożliwienie uczelniom przeprowadzania wewnętrznych egzaminów z języka polskiego w sytuacjach, gdy kandydat nie posiada wymaganego dokumentu z listy?

Obowiązujące rozporządzenie nie przewiduje możliwości przeprowadzania wewnętrznych egzaminów językowych organizowanych przez uczelnię.

Należy zauważyć, że projekt rozporządzenia skierowany do uzgodnień, opiniowania i konsultacji przewidywał możliwość przeprowadzania egzaminów językowych przez uczelnie i wydawanie stosownych zaświadczeń, wyłącznie na potrzeby rekrutacji na studia. Rozwiązanie to budziło sprzeciw Ministra Spraw Zagranicznych i nie znalazło się w rozporządzeniu. Zgodnie z opinią Ministerstwa Spraw Zagranicznych podzieloną przez Rządowe Centrum Legislacji – rozporządzenie w brzmieniu opublikowanym w Dzienniku Ustaw realizuje wytyczną przewidzianą ww. ustawą wizową, uwzględniając konieczność zapewnienia obiektywnej weryfikacji znajomości przez cudzoziemca języka, w którym odbywa się kształcenie na studiach na określonym kierunku, poziomie i profilu, na ustalonym przez uczelnię poziomie biegłości językowej, nie niższym niż B2.

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego planuje podjęcie rozmów z Ministerstwem Spraw Zagranicznych dotyczących możliwości przeprowadzania w przyszłości egzaminów językowych przez wybrane uczelnie – na zasadach gwarantujących bezpieczeństwo i eliminujących ryzyko nadużyć.

4. [Do MNiSW i MSZ] Czy rozważane są jakieś kroki skierowane do środowisk polskich zamieszkałych poza granicami kraju? W szczególności do uczniów i absolwentów szkół i klas z polskim językiem nauczania, tudzież przystępujących do egzaminu z języka polskiego w ramach egzaminu kończącego szkołę średnią.

Kierując się założeniami *Rządowej strategii współpracy z Polonią i Polakami za Granicą na lata 2025-2030*, dotyczącymi m.in. ułatwienia podjęcia edukacji akademickiej w Polsce przez osoby polskiego pochodzenia, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego skierował w kwietniu 2025 r. do uczelni – za pośrednictwem KRASP – rekomendację dot. uwzględniania w procesie rekrutacji późniejszego terminu uzyskania świadectw maturalnych przez kandydatów na studia z zagranicy – maturzystów szkół międzynarodowych i abiturientów polonijnych – oraz stosowania warunkowego przyjmowania osób z polskim pochodzeniem, a także prośbę o rozważenie uelastycznienia terminu rekrutacji na uczelnie dla maturzystów szkół międzynarodowych i abiturientów polonijnych. Z kolei w czerwcu 2025 r. Minister skierował do uczelni, również za pośrednictwem KRASP rekomendacje aby przy rekrutacji osób polskiego pochodzenia – obywateli UE – uczelnie nie wymagały od tych kandydatów dodatkowego potwierdzania znajomości języka polskiego, jeżeli kończąc tamtejsze szkoły średnie na świadectwach maturalnych uzyskują oni ocenę z języka polskiego.

Ponadto analizowana jest możliwość wprowadzenia zmian przepisów w tym zakresie w ustawie o języku polskim.

5. [Do MNiSW] W związku z przytoczoną w artykule TVP Wilno wypowiedzią ministra Szeptyckiego, iż skierował do rektorów pismo z rekomendacją, aby przy rekrutacji osób polskiego pochodzenia – obywateli UE, w szczególności Polaków z Litwy, Łotwy i Francji – uczelnie nie wymagały dodatkowego potwierdzania znajomości języka polskiego od kandydatów, którzy na świadectwach maturalnych uzyskali ocenę z języka polskiego, zwracam się z pytaniem: ile i które uczelnie wprowadziły wskazane rozwiązanie oraz od kiedy obowiązuje ono w procedurach rekrutacyjnych. Ponadto czy zostały podjęte kroki na rzecz Polaków nieposiadających obywatelstwa Unii Europejskiej.

Omawiana kwestia pozostaje w sferze autonomii uczelni, gwarantowanej przez art. 70 ust. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednym z autonomicznych uprawnień uczelni jest prawo do samodzielnego ustalania warunków przyjęć na studia, w tym m.in. wymóg posiadania dokumentu poświadczającego znajomość języka polskiego na określonym poziomie również przez kandydatów będących obywatelami UE ubiegających się o studia w języku polskim. Autonomia uczelni może być ograniczona jedynie przepisami rangi ustawowej.

6. [Do MNiSW i MSZ] Czy w przyszłości podobne zmiany w zasadach rekrutacji będą ogłaszane z większym wyprzedzeniem, aby uniknąć destabilizacji procesu naboru?

Należy zaznaczyć, że rozporządzenie – jako akt wykonawczy wydawany na podstawie upoważnienia ustawowego wprowadzonego ustawą wizową – mogło wejść w życie najwcześniej w dniu 1 lipca 2025 r. Powyższe jest determinowane treścią § 128 ust. 2 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. z 2016 r. poz. 283).

Proces legislacyjny jest procesem jawnym – zarówno projekt ustawy wizowej jak i jej uzasadnienie były publikowane na stronie Rządowego Centrum Legislacji (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12389850>), a następnie Sejmu i Senatu RP (<https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=951>), stanowiąc przedmiot publicznej dyskusji od 23 września 2024 r. W związku z tym, że przepisy ustawy zakładały jej wejście w życie przed rozpoczęciem roku akademickiego 2025/2026, unormowanie dostosowujące przewidziane w art. 33 ustawy (który wszedł w życie 13 maja 2025 r.) uprawniało uczelnie do dokonywania zmian w uchwale ustalającej warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia oraz sposób jej przeprowadzenia na rok akademicki 2025/2026, co miało pomóc uczelniom we właściwym wdrożeniu przepisów.

Uwarunkowania dotyczące procesu legislacyjnego związanego z rozporządzeniem przedstawione zostały w odpowiedzi na pytanie 2.

7. [Do MNiSW] W jaki sposób zmiany wprowadzone Rozporządzeniem były konsultowane z środowiskiem akademickim w szczególności z Parlamentem Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, Krajową Reprezentacją Doktorantów i Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Jak wskazano w odpowiedzi na pytanie 2 przebieg procesu legislacyjnego związanego z rozporządzeniem można było śledzić na stronie Rządowego Centrum Legislacji (<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12397850>). W dniu 16 maja 2025 r. projekt rozporządzenia został skierowany do uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych z terminem wyznaczonym na zgłaszanie uwag do 26 maja 2025 r. Pismem z dnia 15 maja 2025 r. (sygn. DP-WL.0220.18.2025.AK) informacja, że w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, został udostępniony projekt rozporządzenia, skierowana została m.in. do Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Parlamentu Studentów Rzeczypospolitej Polskiej – wraz z prośbą o zgłaszanie uwag. Z uwagi na to, iż rozporządzenie określa rodzaje dokumentów poświadczających znajomość języka polskiego albo języka obcego, w którym odbywa się kształcenie na studiach na określonym kierunku, poziomie i profilu, a nie w szkołach doktorskich, ww. pismo nie zostało skierowane do Krajowej Reprezentacji Doktorantów – co nie wykluczało jednak możliwości zgłaszania uwag przez to gremium.

Do projektu wpłynęło przeszło 50 uwag (często wykluczających się wzajemnie) od ponad 20 podmiotów. Wszystkie uwagi i stanowiska są publicznie dostępne na stronie RPL.

8. [Do MSZ] W jaki sposób zmiany te w odniesieniu do wspomnianej Ustawy Wizowej były konsultowane z środowiskiem akademickim w szczególności z Parlamentem

Studentów Rzeczypospolitej Polskiej, Krajową Reprezentacją Doktorantów i Radą Główną Nauki i Szkolnictwa Wyższego?

Nd.

9. [Do MSZ] Czy wspomniana Ustawa Wizowa była konsultowana z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa wyższego

Nd.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Andrzej Szeptycki
Podsekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.